

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI

1985 yılında, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından yapılan tanımına göre akılcı ilaç kullanımı, “kişilerin, klinik bulgularına ve bireysel özelliklerine göre, uygun ilacı, uygun süre ve dozajda, en düşük fiyatta ve kolayca sağlayabilmeleri” dir.

Turgut Tokgöz

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Genel Sekreteri

Akılcı ilaç kullanımı; ilacın üretiminden eczaneye ulaşmasına, doktor tarafından reçeteye yazılıp hasta tarafından kullanılmasına, ilaç atıklarının kurallarına uygun şekilde imhasına kadar geçen süreçteki tüm aşamaları kapsamaktadır.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de etkisiz, yanlış ve gereksiz ilaç kullanımı, önemli sorunlara neden olmaktadır. Bu etkiler arasında; hastalık ve ölüm oranlarında artış olması, ilaçların yan etki riskinin artması, tedavinin ekonomik ve sosyal maliyetinin yükselmesi yer almaktadır. Bu sorunlara çözüm oluşturulabilmesi amacı ile DSÖ'nün önderliğinde, birçok ülkede, akılcı ilaç kullanımına yönelik programlar yürütülmektedir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'nun görevleri arasında, “akılcı ilaç kullanımının sağlanması yönünde faaliyetlerde bulunmak” da yer almaktadır. Kurum, “Akılcı İlaç Kullanımı, İlaç Tedarik Yönetimi ve Tanıtım Daire Başkanlığı” bünyesinde, konuya ilişkin çalışmalar yürütmektedir.

Kurum tarafından akılcı ilaç kullanımının temini ve yaygınlaştırılmasına yönelik olarak:

- Farkındalığının ve bilinç düzeyinin artırılması amacıyla çalışmalar yapılmaktadır.
- Reçete Bilgi Sistemi (RBS) uygulaması başlatılmıştır.
- Tanı ve tedavi rehberlerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.
- Sağlık profesyoneli yetiştiren ön lisans, lisans ve yüksek lisans

programlarının müfredatlarına akılcı ilaç kullanımının eklenmesi için çalışmalar yürütülmektedir.

Ayrıca İlaç Takip Sistemi'nin amaçlarından biri de akılcı ilaç kullanımı süreçlerinin desteklenmesi ve piyasa kontrolü için ilaçlar hakkında veri sağlanması olarak belirlenmiştir.

Bunlara ek olarak, tanıtım mevzuatında yapılan düzenlemeyle, ilaç firmalarının desteklediği toplantılarda, Bakanlık tarafından onaylanmış eğitim materyalleri ve tanı tedavi rehberleri çerçevesinde, akılcı ilaç kullanımı konusunda bir oturum konulması zorunlu hale getirilmiştir. Firmalar, bu yeni mevzuat çerçevesinde, sadece akılcı ilaç kullanımına ilişkin gerekliliklerin yerine getirildiği toplantılara destek sağlamaktadırlar.

İEİS olarak, akılcı ilaç kullanımının temini ve yaygınlaştırılması hususundaki tüm faaliyetlerinde, Kurum'a gerekli katkı ve desteği sağlamaktayız.

Bildiğiniz üzere, özellikle son dönemde gerçekleştirilen sağlık reformları sonucunda, sağlık hizmetlerine erişimin artmasına paralel olarak ilaca erişim de artmıştır. Bunun getirdiği maliyet artışını karşılayabilmek için oluşturulan fiyat ve iskonto bazlı tedbirler nedeniyle ilaç endüstrisinin sürdürülebilirliği endüstrideki en önemli sorundur.

Bu kapsamda, artık ilaçta tasarrufun fiyat düşüşüyle değil, akılcı ilaç kullanımının yaygınlaştırılması, tanı tedavi rehberlerinin hayata geçirilmesi gibi yöntemlerle sağlanmaya çalışılması önem taşımaktadır.